Cena 3 złote

# GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 207. Częstochowa, środa 4 września 1946 r. Rok II.

## Triest nie może istnieć bez Jugosławii

Polityka agresji prowadzona ponad 20 lat przez Włochy w stosunku do Jugosławii, zagrażała stale, pokojowi na Bałkanach i w basenie Morza Śródziemnego.

Przyznanie Włochom po roku 1918 części terytorium austro-węgierskiego, etnicznie, geograficznie i gospodarczo związanego z Chorwacją i Słowanią, nie wpływało również dodatnio na przyjazne kształtowanie się stosunków jugosłowiańsko-włoskich.

Groźba wojny stale wisiała nad Bałkanami.

Niestety, po drugiej wojnie światowej ciągle jeszcze nie rozwiązany problem Krainy Julijskiej wysuwa się znowu na czoło zagadnień międzynarodowych i znowu budzi poważne obawy o sprawiedliwe rozwiązanie go, a więc takie, aby nie był zarzewiem wojny.

### Triest jest związany z zapleczem jugosłowiańskim

Na czele zagadnień spornych wysuwa się obecnie sprawa Triestu.

Brak połączenia wodnego Triestu z jego zapleczem uniemożliwia zapewnienie transportu wewnętrznego w kraju. Przez całe wieki Triest był połączony z zapleczem jedynie przez drogi bite, a dopiero w połowie ubiegłego stulecia wybudowano pierwszą główną linię kolejową, Triest — Lublana — Maribor — Wiedeń. Do tej linii dołącza się dziś linia Triest — Horyca — św. Lucija — Jeseinse — Beliak.

Wskutek tego istnieje tendencja do rozwijania się w Trieście i wzdłuż lini kolejowej, łączącej go z zapleczem przemysłu, którego zadanie polega na przetwarzaniu surowców sprowadzonych morzem, przeznaczonych dla wnętrza kraju. W konsekwencji tych warunków naturalnych, w Trieście jeszcze pod panowaniem austro-węgierskim powstał poważny przemysł (stalownie, rafinerie nafty itd.), a w południowych okolicach wybrzeża słoweńskiego wiele fabryk metalurgicznych i włókienniczych.

Tereny te tworzą wraz z Triestem całość gospodarczą, a wielkie bogactwa naturalne, które terytorium to może dostarczyć do najodleglejszych części Jugosławii, nie wykorzystywane w ciągu ub. 20 lat, muszą być brane pod uwagę jako potężny kapitał gospodarczy kraju. Triest potrzebuje więc Jugosławii, jako jedynego swego zaplecza, mogącego wchłonąć miejscową produkcję przemysłową.

### Włochy nie zapewnią Triestowi rozwoju gospodarczego

Istnieje nadto ścisła zależność gospodarcza Triestu od polityki transportowej państwa, do którego należy, zaplecze. Istnienie i dobre prosperowanie jego jest uwarunkowane właściwą polityką transportową, a szczególnie polityka opłat kolejowych zaplecza. Każde podwyższenie taryfowe może poważnie zahamować dużą część obrotu pomiędzy portem a wnętrzem kraju. Państwo leżące na zapleczu, musi więc być zainteresowane w dobrobycie Triestu. Widzimy więc, że powiązanie Triestu z Jugosławią jest naturalne.

Najlepszym tego dowodem było zahamowanie rozwoju Triestu, w czasie 20-u lat okupacji włoskiej tym więcej, że Włochy posiadały dużą ilość innych portów.

Po odpadnięciu portu wraz z całą Krainą Julijską od zaplecza po pierwszej wojnie światowej dał się natychmiast zauważyć spadek obrotów.

Błędne byłoby twierdzenie o wartości Triestu dla Włoch, oparte na pierwszym wrażeniu, wywołanym danymi statystycznymi o obrocie międzywojennym portu, w którym rzekomy udział Włoch wynosił 22%. Rzekomy dla tego, że ponad połową wymienionego obrotu należy do terytorium Jugosławii, anektowanego przez Włochy. Z wymienionej wyżej liczby 5,9% przypada na obrót miejscowy, najczęściej przybrzeżny. Obie te pozycje mogą być uważane za obrót „włoski" tylko w tym okresie, kiedy Kraina Julijska i jej wybrzeże znajdują się pod panowaniem Włoch. Z chwilą jej oddzielenia, udział Włoch w obronie portu spada natychmiast o 10%.

### Zainteresowania państw Europy Środkowej

Spadek obrotów Triestu, spowodowany oddzieleniem portu od gospodarczego zaplecza wywołał olbrzymie konsekwencje nie tylko w Jugosławii, jako kraju bezpośrednio zainteresowanym, ale również w innych krajach, dla których Triest był naturalną bramą wypadową, a więc przede wszystkim w Austrii, Czechosłowacji i na Węgrzech. Zerwanie łączności między przemysłem Triestu, a częścią przemysłu jugosłowiańskiego, opierającego się przed wojną na półfabrykatach produkowanych w Trieście, wywołało olbrzymie trudności gospodarcze kraju.

### Umiędzynarodowienie nie rozwiązuje sprawy

Proponowane umiędzynarodowienie Triestu nie byłoby także rozwiązaniem zagadnienia.

Po pierwsze dlatego, że przemysł Triestu nie byłby podporządkowany tym samym pociągnięciom polityki gospodarczej, co przemysł północnej Jugosławii, z którą jest nierozerwalnie związany. Jugosławia musiałaby więc szukać rozwiązania spraw transportowych poza Triestem, co byłoby sprzeczne z interesem nie tylko Jugosławii, ale i samego portu oraz krajów zeń korzystających.

Po drugie ktoś musi finansować koleje żelazne Triestu. Samo miasto nie jest do tego zdolne, gdyż wprowadzenie opłat w porcie wpłynęłoby hamująco na jego handel. Gdyby nawet w jakiś sposób zaistniały możliwości finansowe dla tego rodzaju operacji, normalna polityka transportowa byłaby niemożliwa, ze względu na to, że część dróg kolejowych znajdowałaby się za granicą.

Obecnie, gdy znów rozpatruje się zagadnienie gospodarcze północnego Adriatyku, jedynym słusznym rozwiązaniem jest przyłączenie Krainy Julijskiej i Triestu do Jugosławii. Wymaga tego również ogólny interes krajów leżących na zapleczu portu.

Dz.

## Konferencja prasowa u min. spraw zagr. Ukrainy

# Manuilski o stosunkach w Grecji

### 30 sierpnia Rada Bezpieczeństwa nie chciała wysłuchać przedstawiciela Ukrainy

NOWY JORK (PAP). — Odbyła się tu konferencja u ministra spraw zagranicznych Republiki Ukraińskiej Manuilskiego. Manuilski zaznaczył, że 24 sierpnia, będąc na konferencj paryskiej, wysłał telegram do sekretarza generalnego ONZ, żądając postawienia sprawy Grecji na porządku dziennym Rady Bezpieczeństwa. Sekretarz generalny odpowiedział zaproszeniem Manuilskiego na zebranie Rady.

Minister odczytał następnie tekst telegramu generalnego sekretarza ONZ. odpowiadający, że skarga Ukrainy pod adresem Grecji będzie na porządku dziennym pierwszego zebrania. Opierając się na tej odpowiedzi, Manuilski przybył do Nowego Jorku, aby być obecnym na posiedzeniu Rady. Jednakże 30 sierpnia Rada Bezpieczeństwa zdecydowała nie wysłuchać przedstawiciela Ukrainy. Manuilski stwierdził, że decyzja ta jest w sprzeczności z art. 35 Karty Narodów Zjednoczonych. Przypominając, że Kartę podpisało i przyjęło 50 narodów minister podkreślił, że Cadogan i van Cleffens nie mieli prawa jej anulować. Decyzja Rady jest również sprzeczna z art. 37 regulaminu, przyznającym każdemu z członków prawo wystąpienia przed Rada w takich sprawach. Minister zauważył ironicznie, że nie wie czy historia zanotuje nazwiska Cadogana, van Cleffensa i Parodiego, którzy głosowali przeciw zaproszeniu na Radę. Być może Rada przebaczy im, ale w danej chwili trzeba zapamiętać ich nazwiska. Opinia publiczna wszystkich narodów powinna wiedzieć, że to z ich inicjatywy zrodziły się obiekcje przeciw wysłuchaniu przedstawiciela Republiki Ukraińskiej. Nie wiadomo jak zareaguje na takie postępowanie Republika Ukraińska. Jest jasnym jednakże, że akcja delegatów, którzy się sprzeciwili wysłuchaniu przedstawiciela tej Republiki po zostawała w związku z 1 wrześniowym referendum w Grecji. Referendum to przebiega w warunkach silnego terroru. Minister jest w posiadaniu wielu materiałów dla uzasadnienia tego oskarżenia. Ukraina miała prawo jako członek ONZ przedłożyć ten materiał Radzie Bezpieczeństwa, ale delegat brytyjski postawił Radę w obliczu faktu dokonanego. Zdaniem Manuilskiego nie życzyła sobie ona aby zaznajomił demokratyczną opinię publiczną z tym co się dzieje w Grecji. Manuilski przedstawił następnie dane dotyczące terroru w Grecji. Wyznał on, że ludzie o demokratycznych przekonaniach nagle znikają z domu. Metody te przypominają metody faszystowskiego reżimu pokonanego kosztem wielu ofiar przez sojuszników. Trybunał grecki wydaje codziennie wyroki śmierci. Pierwszy raz w histori Grecji skazano ostatno na śmierć 2 kobiety. Nie były one szpiegami niemieckimi. Były to skromne nauczycielki szkolne, które odznaczały się bohaterstwem w ruchu oporu. W trybunałach tych — stwierdził dalej minister — zasiadają ludzie znani z kolaboracji z Niemcami. Wśród elementów, z którymi współpracuje rząd grecki i rząd brytyjski jest członek parlamentu Grecji Turko Vassili. Rząd grecki rozwiązał grecką federację pracy w ten sam sposób jak reżim reakcyjny, który przygotowywał wojnę światową. Minister zapytał, czy w takich warunkach naród może wypowiedzieć swą wolę. Przedstawiciele wszystkich partii stwierdził Manuilski oświadczyli, że w tych okolicznościach referendum może doprowadzić do wojny domowej w Grecji. Minister zastosował oświadczenie b. premiera Sofoulisa, generała Plastirasa i innych polityków greckich nie podzielających poglądów lewicowych. Manuilski oświadczył, że jeśli Rada tego pragnie może dostarczyć nawet więcej danych. Następnie minister przypomniał, że terror w Grecji może się przerodzić w działania agresywne przeciw innym narodom. Doszło już do wielu incydentów granicznych. Z tych względów — zakończył Manuilski — Republika Ukraińska przedłożyła tę sprawę Radzie Bezpieczeństwa. Jednakże Rada nie życzy sobie dopuścić do głosu kraju, który stracił ponad 1 i pół miliona ludzi w walce o wspólną sprawę.

## Zakończenie kongresu francuskiej partii socjalistycznej

PARYŻ (PAP). — Po 4-dniowych obradach kongres francuskiej partii socjalistycznej został zamknięty w niedzielę jednomyślnym przyjęciem rezolucji, która stanowi kompromis pomiędzy stanowiskiem prawicy i lewicy partyjnej. Rezolucja ta stwierdza, że francuska partia socjalistyczna zamierza zachować całkowitą niezależność wobec inn. partii. Wyrażając opinię, że rząd o jednolitym składzie socjalistycznym byłby najbardziej pożądany, rezolucja pozostawia drzwi otwarte dla ewentualnego udziału partii socjalistycznej w przyszłym rządzie koalicyjnym. Wypowiadają sąd o innych partiach politycznych, rezolucja określa partię radykalną jako zbyt konserwatywną, a partię republikańsko-ludową jako często zbyt reakcyjną. Co się tyczy partii komunistycznej rezolucja stwierdza, że francuska partia socjalistyczna zmierza nadal do współpracy z tym stronnictwem celem organicznego zjednoczenia proletariatu, wysuwa jednak pod adresem komunistów szereg postulatów jako warunek jedności działania.

## Obrady konferencji paryskiej

LONDYN. — **W Paryżu po niedzielnej przerwie podjęte zostały prace konferencji pokojowej. Wczoraj odbyły się posiedzenia 6 komisyj do spraw traktatów pokojowych.**

**Włoska komisja polityczno-terytorialna omawiała wczoraj rano sprawę przyszłości Triestu.**

**Zastępca premiera włoskiego zapoznał komisję z włoskim projektem granicy między Włochami a Jugosławią i wolnym miastem Triestem.**

**Delegat rumuński odpowiedzieć ma na prośbę Węgier w sprawie ratyfikacji granic między tymi państwami. Spodziewane jest również wystąpienie delegata Bułgarii odnośnie regulacji granic z Grecją.**

### NOTA JUGOSŁAWII DO USA

NOWY JORK. — **Wiadomości z Belgradu donoszą, iż rząd Jugosławii wystosował notę do Stanów Zjednoczonych. Nota ta potwierdza na piśmie oświadczenie marszałka Tito, iż w przyszłości samoloty amerykańskie nie będą ostrzeliwane przez Jugosławię.**

### LA GUARDIA W KOPENHADZE

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, że b. dyrektor generalny UNRRA La Guardia udał się samolotem do Kopenhagi celem wzięcia udziału w obradach organizacji do spraw wyżywienia i rolnictwa.

## Marszałek Żymierski przemawia w Bydgoszczy

WARSZAWA (PAP). — Na uroczystościach jubileuszowych w dniu święta lotnika w dniu 1 września Marszałek Polski Rola-Żymierski powiedział m. in.: „Lotnicy polscy, dziś mija 7 lat od zdradzieckiego napadu hitlerowskich piratów powietrznych na nasze bezbronne miasto. Rządząca w Polsce przedwrześniowej sanacyjna klika nie zrobiła niczego, by zwiększyć naszą obronność powietrzną. We wrześniu 1939 r. bezbronny naród został wydany na łup niemcom. **Dziś bezpowrotnie minęły czasy bezsiły i klęski. Naród polski pod wodzą obozu demokracji powrócił na zawsze na stary szlak Bolesławów, na szlak potęgi i siły Rzeczypospolitej.**

**Na straży naszych granic i ustroju demokratycznego stoi żołnierz odrodzonego Wojska Polskiego. Nieba naszego strzegą kadry odrodzonego lotnictwa. Nasze skrzydła niezawodne, bogate uzbrojenie, wysokie wyszkolenie bojowe, bezgraniczna miłość Ojczyzny naszych lotników są gwarancją bezpieczeństwa Polski w powietrzu.**

Podkreślając wielki wkład polskiego lotnictwa na wszystkich frontach minionej wojny Marszałek Żymierski powiedział: „Lotnik polski brał również zaszczytny udział w bitwie nad Anglią i na całym froncie zachodnim. Dziś lotnicy ci, oszukani przez swoje reakcyjne dowództwo, zostali pozbawieni samolotów i broni, którą bili niemców. **Gdy wrócą do kraju przyjmiemy ich z otwartymi ramionami, jak braci, by razem pracować nad odbudową polskich sił powietrznych.**

W dalszym ciągu przemówienia Marszałek Żymierski podkreśla ogromną pomoc, jakiej udzielił nam Związek Radziecki, dzięki któremu **demokratyczna Polska posiada już lotnictwo bez porównania silniejsze, niż Polska 1939 r.**

Pomoc ta wyraziła się nie tylko w użyczeniu znakomitego, wypróbowanego w bojach sprzętu lotniczego, lecz również w przysłaniu nam znakomitych instruktorów, wychowawców naszych lotników.

**Silne lotnictwo, polskość ziem odzyskanych, potęga Rzeczypospolitej** — stwierdza Marszałek Żymierski — **oto fakty, które są z sobą ściśle związane. To, że mogliśmy je osiągnąć, stanowi triumf myśli politycznej obozu demokracji polskiej, z Krajową Radą Narodową i Rządem Jedności Narodowej na czele.**

# Koniec systemu monopartyjnego w Turcji

## Partia demokratyczna na widowni

(SAP). — W wyborach do t. zw. medżylisu, czyli parlamentu tureckiego, które odbyły się w niedzielę, 21 lipca r. b. istniejąca od pół roku partia demokratyczna uzyskała 62 mandaty. Wprawdzie rządząca od r. 1919 partia republikańsko-ludowa zdobyła zdecydowaną większość, bo posiada 397 mandatów, jednakże jak na stosunki tureckie, daleko odbiegające od demokracji, jest to sukces niemały.

### PARTIA REPUBLIKAŃSKO-LUDOWA

Założycielem partii republikańsko-ludowej był Kemal Ataturk, twórca republiki tureckiej. Partia ta występująca przeciwko zmurszałemu systemowi federalno-sułtańskiemu była na swój sposób rewolucyjna i dokonała w nowej republice tureckiej szeregu reform politycznych, gospodarczych, społecznych i obyczajowych. Ataturk jednakże nie dopuścił do demokracji w sensie zachodnio-europejskim. Rewolucja, której dokonał Kemal Pasza, mieszczańska w swoich założeniach podstawowych, przyjęła szybko tezę „wróg na lewicy, a nie na prawicy" i zasmakowawszy w monopartyjności nie pozwalała na powstanie jakiejkolwiek partii lewicowej, ani nawet konkurencyjnej prawicowej.

Oczywiście, z biegiem lat wszelkie postępowe idee kemalizmu uległy zapomnieniu. Polityka kół rządzących sprowadzała się do obrony interesów określonej części burżuazji, która nawiązała ścisłe stosunki z kapitalistami zagranicznymi. Antyludowy charakter partii znalazł swój wyraz na jej VI Kongresie, który odbył się w czerwcu 1933 r. Kongres zaakceptował całkowicie wprowadzone przez rząd reakcyjne ustawy, jak np. ustawę o policji, która zezwalała organom policyjnym na samowolne aresztowania i trzymanie aresztowanych w śledztwie przez czas nieokreślony, ustawę o prasie, wprowadzającą niesłychanie ostrą cenzurę i zezwalającą na zamykanie pism na dowolny okres czasu, ustawę o pracy, zakazującą strajków, demonstracji itp., ustawę o stowarzyszeniach, nie dopuszczającą faktycznie do powstania jakiejkolwiek postępowej organizacji.

Prezesem partii jest do dziś dnia prezydent republiki tureckiej, Inonu, a jego zastępcą premier Saradżoglu.

### DOZORCY WŁASNYCH MAJĄTKÓW

Znany dziennikarz turecki, Burchan Belge, tak scharakteryzował tę partię, której był członkiem, w prorządowym dzienniku „Tanin" z 5 czerwca 1945 r.:

„Partia republikańsko-ludowa, przekształciwszy się w źródło władzy państwowej, pod jedną zasłoną zebrała różne kierunki, ideologie, interesy, które nigdy się ze sobą nie pogodzą. Był czas, że górował w niej kapitał handlowy, innym razem kapitał przemysłowy, a jeszcze kiedy indziej brały górę interesy obszarników. Partia republikańsko-ludowa, która rozpoczęła swój żywot, jako partia rewolucyjna, z biegiem czasu stała się partią kompromisów.

Drzwi dla reakcyjnych elementów, które chciały wstąpić do partii były otwarte na oścież, ale dla lewicowych elementów były zabite na głucho. W partii republikańsko-ludowej wzięły górę stare, konserwatywne poglądy i interesy, które umocniły się w Ankarze. W obecnym czasie partia republikańsko-ludowa, już nie jest tą partią, której członkowie nosili czapkę żołnierską w czasie wojny o niepodległość. Szeregi jej zapełnili ludzie, którzy nie wiadomo w jaki sposób doszli do majątku. Partia jest obecnie wartą, która stoi na straży tych majątków, strzegąc ich w dzień i w nocy".

Oczywiście Belge napisał ten artykuł pod nieobecność naczelnego redaktora, głośnego reakcjonisty Jalczyna, który wówczas przebywał w San Francisco. Po jego powrocie do Turcji Burchan Belge został wylany z redakcji dziennika i z partii. Stał się on później jednym z założycieli partii demokratycznej.

### KRYZYS W PARTII RZĄDZĄCEJ

Artykuł Belge świadczył o kryzysie, narastającym w partii. Zresztą już nieco wcześniej widoczne były inne jego objawy. W kwietniu 1945 r. na zamkniętym posiedzeniu frakcji parlamentarnej partii, kilku posłów, w tej liczbie Chiknet Bajur i Fuad Keprulu zażądali przeprowadzenia w kraju szeregu postulatów demokratycznych. Krytykowali oni rząd za jego politykę zagraniczną, zwłaszcza za stosunek do Związku Radzieckiego. Zażądali oni dymisji gabinetu Saradżoglu i utworzenia takiego rządu, który by mógł nawiązać przyjazne stosunki, ze Związkiem Radzieckim.

12 czerwca 1945 r. inna grupa posłów opozycyjnych zażądała zmiany linii partyjnej, ale nie odniosło to również rezultatu.

### WALKA O DEMOKRATYZACJĘ KRAJU

Ale ruch za demokratyzacją kraju wzmagał się. Ekonomista turecki, Tundżer, pisał 28 sierpnia 1945 r. w prowincjonalnym republikańsko-ludowym organie „Rui Asyr", co następuje: „Nikt nie może przeczyć, że potrzebna nam jest jeszcze jedna lub kilka partii". A gazeta „Anadolu" pisała: „Przy istnieniu jednej partii, nie można jak należy rozstrzygać zagadnień państwowych". Redaktor cytowanej gazety „Bui Asyr" Szonkiet Pilgin pisał 3 grudnia roku ubiegłego w artykule wstępnym: „Winniśmy zgodzić się z tym, że swobody demokratyczne nie mogą mieć możliwości rozwoju przy istnieniu jednej partii. Są już osoby, które mogą utworzyć partię opozycyjną i wziąć na siebie odpowiedzialność za jej działalność w naszym życiu narodowym".

W ko[illegible] 1945 walka polityczna w kraju wzmogła się. Rząd pod naciskiem od wewnątrz i pod pewnymi sugestiami Anglii i USA, zezwolił po wielu latach na istnienie nowych partii.

### POWSTANIE NOWYCH PARTII

Pod koniec grudnia 1945 r. i w styczniu 1946 r. powstało w Turcji kilka nowych organizacji politycznych: Są to: Partia Odrodzenie Narodowe, której założycielem jest milioner Buri Domirag, partia liberalno-demokratyczna, socjalistyczna partia robotnicza, na której czele stoi b. inspektor państwowy Sabit Szewki Szorop i t. zw. „partia robotników i chłopów", inspirowana przez rząd, jako swego rodzaju „moraczewszczyzna", no i wreszcie partia demokratyczna. (Partia komunistyczna w dalszym ciągu jeszcze nielegalna).

Półroczna działalność wykazała, że tylko partia demokratyczna ma w Turcji, w obecnych warunkach tego kraju uzasadnioną rację bytu i możliwości dużego rozwoju. Jej sukces wyborczy jest wymownym tego świadectwem.

W pierwszych dniach stycznia 1946 r. inicjatorzy utworzenia partii demokratycznej odbyli posiedzenie tymczasowej rady naczelnej. Przewodniczącym partii został wybrany Dżemal Bojar, a generalnym sekretarzem poseł do medżylisu Dżemal Tundża.

### PROGRAM PARTII DEMOKRATYCZNEJ

Dżemal Bojar oświadczył wkrótce przedstawicielom prasy, że program nowej partii będzie ugruntowany na zasadzie doktryny i polityki Kemala Atatürka. W programie partii jest specjalny punkt o polityce zagranicznej.

„Pragniemy — mówił Bojar — współpracy międzynarodowej, opartej na zasadach bezpieczeństwa zbiorowego. Pragniemy pokoju światowego, opartego na zasadach Karty Atlantyckiej. Partia jest wierna głównej zasadzie Atatürka — niepodległości kraju".

Partia wskazuje na konieczność demokracji w jej „szerokim i nowoczesnym pojęciu". Program podkreśla konieczność swobodnych i bezpośrednich wyborów do parlamentu oraz całkowitą wolność zakładania organizacji politycznych, społecznych, spółdzielczych i zawodowych. Postulaty programowe partii demokratycznej znalazły szeroki oddźwięk w społeczeństwie tureckim.

**T. Głowacki**

## POMNIK KILIŃSKIEGO POWRÓCIŁ NA SWE DAWNE MIEJSCE

WARSZAWA (PAP). — W dniu 1 września w pierwszym dniu miesiąca odbudowy Warszawy pomnik Kilińskiego powrócił na swe dawne miejsce na Placu Krasińskich. Przeniesiony przez niemców za czasów okupacji do gmachu Muzeum Narodowego, po oswobodzeniu Warszawy pomnik ustawiony został prowizorycznie naprzeciw Muzeum w ulicy 3 Maja. Brygada cieśli SPB (Stołeczne Przedsiębiorstwo Budowlane) już w dniu 31 sierpnia wzniosła odpowiednie rusztowania, zaś w dniu wczorajszym pomnik Kilińskiego przeniesiony został na Plac Krasińskich i stanął na nowowybudowanym cokole. Na Placu Krasińskich zgromadziły się rzesze mieszkańców Starówki z zadowoleniem obserwując przebieg prac przy ustawianiu pomnika. Nie brakło również takich, którzy zmuszeni brakiem mieszkań w inne dzielnice stolicy przybyli na plac [illegible], aby być świadkami powrotu pomnika.

—o—

## WYSIEDLANIE NIEMCÓW z WĘGIER

BUDAPESZT (PAP). — W niedzielę rozpoczęło się wysiedlanie niemców z Węgier do amerykańskiej strefy okupacyjnej w Niemczech.

# Przemówienie marsz. Żymierskiego w rocznicę kampanii wrześniowej

WARSZAWA (PAP). — W swym dzisiejszym przemówieniu radiowym do narodu polskiego Marszałek Michał Żymierski podkreślił wkład Wojska Polskiego w obronę Warszawy.

„O wolność stolicy bił się żołnierz we wrześniu 1939 r. żołnierz podziemny w okupacji i żołnierz Wojska Polskiego, gdy wyzwalał Warszawę w styczniu 1945 r. Niemcy zniszczyli Warszawę z zemsty i wyrachowania. Było to w planach Hitlera, niemieckiego inżyniera czy hitlerowskiego żołnierza, który niszczył Warszawę z sadyzmem Niemcy mieli nadzieję i może do dzisiejszego dnia kryją ją w sobie, że Warszawy nie uda się podźwignąć z ruin i że tym samym Polska pozostanie bez stolicy. Dlatego też **odbudowa Warszawy była nakazem serca i rozumu politycznego.** Gdyby nie powstała z ruin Niemcy żyjący po dziś dzień nadzieją odwetu triumfowaliby".

W dalszym ciągu swego przemówienia Marszałek Żymierski zaznaczył, że Żołnierz Polski, pierwszy wziął udział w ratowaniu Warszawy, rozminowując tysiące domów, budując pierwsze mosty na Wiśle i usuwając gruzy z ulic. Wojsko Polskie pokazało ile jest w nim przywiązania dla stolicy i zrozumienia dla jej odbudowy. Wojsko Polskie weźmie również aktywny udział w akcji wrześniowej, budując w Warszawie swój wielki dom Wojska Polskiego, jakie mają inne armie świata.

Niech miesiąc wrzesień przypomina Polakom i światu, czym był hitleryzm i co uczynił z Warszawy, niech będzie przestrogą przed pochopnym dźwiganiem Niemiec, które jeszcze nie zmieniły wilczej skóry i nie wyrzekły się nadziei na odwet.

# Piąty dzień procesu Amona Goetha

KRAKÓW. — W piątym dniu procesu przeciw Amonowi Goethowi zeznawał dr Bibersztajn, przedstawiając szczegółowo przebieg likwidacji getta krakowskiego i stosunki sanitarne w obozie Płaszowskim. Goeth w czasie wstrząsających zeznań ostentacyjnie ziewa i ogląda paznokcie. Świadek opisuje szpital w gettcie, który był zalany krwią, a chorzy i personel leżeli pomordowani na salach. Na ulicach getta pełno było trupów. SS-mani wyciągali Żydów z kryjówek, i wysyłali ich do Płaszowa, gdzie wszystkich tracono. Goeth lwią część produktów, przeznaczonych dla więźniów, zamieniał w Krakowie na likiery i wódkę, potrzebne do libacji urządzanych w jego willi. Świadek mówi o mordowaniu zastrzykami benzyny i pobieraniu olbrzymich dawek krwi od kobiet. Według świadka, w gettcie stracono od 2 i pół do 4 tys. ludzi, w obozie mordowano dziennie około 250 Żydów. W ciągu 19-tu miesięcy stracono w przybliżeniu 10 tys. ludzi.

Świadek Gieźniewski, który przejeżdżał szosą z Wieliczki, w czasie doprowadzania Żydów z getta do Płaszowa, opisuje, jak eskortujący Ukraińcy strzelali do idących i bili kolbami. Świadek obserwował masową egzekucję w Wapiennikach. Goeth bił nagie kobiety z dziećmi, nie dość szybko zbiegające do otwartych grobów.

Dalsi świadkowie mówią o warunkach transportu, złożonego z 11 tys. ludzi do Oświęcimia. Do wagonu władowano po 150 osób, w wyniku czego po 4-godzinnej jeździe było 80% trupów. Z transportu nikt nie wrócił. Wszyscy dostali się do komór gazowych. Dalsze zeznania świadków nie wnoszą specjalnie nic nowego i stanowią tylko potwierdzenie zeznań poprzednich.

W poniedziałek przemawiać będzie prawdopodobnie prokurator. Wyrok spodziewany jest w czwartek lub piątek przyszłego tygodnia.

# Jak minął dzień 1 września w Polsce

WARSZAWA (PAP). — W Gdańsku odbyła się dziś uroczystość ku czci poległych obrońców poczty gdańskiej w dniu 1 września 1939 r.

Na uroczystość przybył minister poczt i telegrafów dr Putek. Utworzono wielki pochód, który przeszedł ulicami starego Gdańska na Plac Obrońców Poczty Gdańskiej, gdzie złożono liczne wieńce z urzędów pocztowych innych miast Polski. Złożono również wieńce obrońcom Westerplatte, odsłonięto płytę pamiątkową. Przed polowym ołtarzem ustawionym koło wypalonego gmachu poczty odprawiono żałobne nabożeństwo.

WARSZAWA (PAP). — Na Dolnym Śląsku we Wrocławiu na wspólnym uroczystym zebraniu obywatelskiego komitetu Pożyczki Odbudowy Kraju oraz komitetu odbudowy Warszawy złożono obszerne sprawozdanie z wyników akcji subskrypcyjnej pożyczki odbudowy kraju na Dolnym Śląsku, stwierdzając, iż dodatnie wyniki subskrypcji są dowodem wysokiego wyrobienia obywatelskiego społeczeństwa Dolnego Śląska.

Podobnie w Łodzi, Krakowie, Sopocie i innych miastach Polski odbyła się uroczysta inauguracja miesiąca odbudowy Warszawy. Wszędzie przedstawiciele społeczeństwa deklarowali swój udział w świętym obowiązku Polaków odbudowy stolicy.

W Poznaniu odbyła się w auli uniwersytetu potężna manifestacja społeczeństwa poznańskiego w rocznicę zdradzieckiego napadu niemców na Polskę. W przemówieniach przedstawiono genezę drugiej wojny światowej. Uchwalono rezolucję, w której zebrani domagają się ostrzejszego traktowania zdrajców narodu polskiego.

# Kopenhaga,

## miasto, w którym zostawia się rowery na noc na ulicy

Już w chwili zbliżania się do wrzynającego się głęboko portu, można się zorientować, że Kopenhaga jest pięknym miastem. Wewnątrz sięgającego prawie do śródmieścia portu roi się od wioślarzy zgrabnych żaglowców i wiecznie głodnych mew.

Kilku urzędników sprawnie załatwia związane z lądowaniem formalności i oto przybysz znajduje się wśród rozległych zieleńców, które prowadzą go do pulsujących życiem ulic śródmieścia.

Przyjmują go tam również uprzejmie jak za dawnych dobrych przedwojennych czasów. Z tą prostotą i wdziękiem właściwym wszystkim narodom skandynawskim a więc i Duńczykom.

* * *

Jedną z największych osobliwości Kopenhagi, uderzających cudzoziemca na pierwszy rzut oka są sławne „smorbrod" po warszawsku kanapki. Składają się z kilku cieniutkich warstw szarego chleba przekładanych różnymi smakowitymi rzeczami. Widać je wszędzie. Na ulicach, w sklepach i restauracjach. Kanapkę taką można kupić śmiało w handlu ulicznym. Rozwożą je bowiem furgoniki podobne do furgonów mleczarskich — zaopatrzone w specjalne chłodnie lśniące czystością. Wyśmienite śniadanie spożyte na środku kopenhaskiego rynku to rzecz, której się tak łatwo nie zapomina.

* * *

Sama przechadzka po mieście, po jego szerokich świetnie utrzymanych ulicach jest wielką przyjemnością. Co krok napotyka się monumentalne budowle, których miedziane dachy pokrywa zielona patyna śniedzi. Wspaniałe witryny bogatych sklepów oszałamiają bogactwem wystawionych towarów.

Najniesamowitsze wrażenie jednak sprawia niezliczone mrowie pędzących we wszystkie strony rowerów. Mkną sprawnie cicho i gładko. Uśmiechem i przyjaznym kiwnięciem głowy rozwiązuje się tutaj najbardziej skomplikowane węzły komunikacyjne i rozładowuje najszczelniejsze korki uliczne. Rower jest albowiem nieodłączną częścią każdego Duńczyka. Posługują się nim zarówno członkowie rodziny królewskiej jak robotnicy czy tragarze portowi.

Rowery są tu niepozorne, pozbawione błyszczących metalowych części, które w przesiąkniętym wilgocią klimacie duńskim szybko by zardzewiały. Lakieruje się więc je na ciemno, ale za to utrzymuje wyjątkowo starannie. Wielu rowerzystów pozostawia w nocy swoje rowery po prostu na ulicy przed domem. Wiedzą, że ich nikt nie ukradnie. Dania jest krajem przysłowiowej uczciwości i rzetelności.

* * *

Przy osobistym zetknięciu się z Duńczykami odnosi się wrażenie, że ludzie ci nie mają żadnych kłopotów i zmartwień. Taka maluje się na każdej twarzy pogoda, tak miłe i uprzedzające jest ich obejście nawet w stosunku do ludzi obcych. Zniecierpliwienie czy zdenerwowanie należą tu do rzadkości, opryskliwa czy drwiąca odpowiedź nie istnieje.

Również swój ciężki los w czasie okupacji niemieckiej znosili Duńczycy z godnością. Nie okazywali na zewnątrz jak boli ich utrata niepodległości.

Obecnie Duńczycy z napięciem śledzą wypadki rozgrywające się na świecie. Co wieczora przed gmachami wielkich pism kopenhaskich gromadzą się tłumy ludności oczekując wiadomości wyświetlanych na wielkich ekranach.

* * *

Życie gospodarcze Danii było kiedyś dobrze zorganizowane. W związku jednak z potworną zawieruchą jaka przewaliła się ostatnio przez Europę ucierpiała również i gospodarka Danii.

Pomimo swoich trudności gospodarczych, Dania nie zapomina jednak o niedoli innych biedniejszych od niej państw. Najlepszym dowodem pomoc jaką niesie naszym dzieciom.

**A. F.**

# 10 września wielkim świętem świata pracy

**Dziesięciolecie proklamowania deklarac ji gospodarczo-społecznej**

Warszawa. (SAP). 10 września upływa 10-ta rocznica ogłoszenia deklaracji społeczno-gospodarczej, uchwalonej przez przedstawicieli 41 związków pracowniczych. Inicjatorzy deklaracji reprezentowali łącznie około 230.000 członków przeważnie pracowników państwowych i samorządowych, zrzeszonych w najpoważniejszych związkach zawodowych jak Z.N.P., Stow. Urzędników Państw., Zw. Pracowników Skarbowych, Zw. Pracow. Poczt i Tel., Zw. Urzędn. Kolejowych itd., oraz pracowników prywatnych, zrzeszonych w Unii Pracowników Umysłowych.

Deklaracja społ.-gospodarcza stała się w okresie rządów kartelowych sanacji rewolucyjnym i poważnym instrumentem ruchu zawodowego w walce o polepszenie położenia mas pracujących.

KCZZ doceniając znaczenie daty ogłoszenia deklaracji w historii ruchu zawodowego w Polsce, postanowiła szczególnie uroczyście uczcić ten dzień. Specjalnie zorganizowana akcja propagandowa-uświadomi szerokie masy pracownicze o znaczeniu deklaracji. Na zakończenie uroczystości odbędzie się Akademia w dniu 10-go września w sali obrad K.R.N. Oddany zostanie hołd pamięci twórców deklaracji, w większości pomordowanym przez okupanta. Przemówienie wygłosi po seł Sokorski, sekr. KCZZ.

# Kronika miejscowa

### Utworzenie Ekspozytury Izby Rzemieślniczej w Częstochowie

W tych dniach u prezydenta miasta dr. T. J. Wolańskiego odbyła się dłuższa konferencja z udziałem dyr. Izby Rzemieślniczej w Kielcach ob. Włosińskiego i mgr. Pupko w sprawie utworzenia w Częstochowie Ekspozytury Izby Rzemieślniczej. Ekspozytura ta będzie czynna od dnia 1 września i obejmie swą działalnością Częstochowę, powiat częstochowski i włoszczowski.

Należy sądzić, że rzemiosło miejscowe odniesie się do faktu utworzenia Ekspozytury jak najprzychylniej.

### Kredyty Państwowego Banku Rolnego dla rolnictwa w 3 kwartale r. b.

W wykonaniu planu inwestycyjnego na III kwartał b. r. zostały uruchomione przez Państwowy Bank Rolny średnioterminowe kredyty inwestycyjne dla rolnictwa na następujące akcje: na zagospodarowanie działek z parcelacji zł 15.000.000, dla Stacyj Ochrony Roślin zł 6.000.000, na sądownictwo — 10.000.000, warzywnictwo — 10.000.000 zł lniarstwo — 2.000.000 zł, lakarstwo — zł 1.000.000, nasiennictwo — 4.000.000 zł, podniesienie hodowli bydła — 40.000.000 zł, trzody — 10.000.000 zł, owiec — 4.000.000 zł, drobiu — 2.000.000 zł, na podniesienie hodowli pszczół — 3.500.000 zł, ryb — 2.000.000 zł, zwierząt futerkowych — 1.000.000 zł, jedwabników — 1.500.000 zł, na elektryfikację wsi — 15.000.000 zł, budowę silosów 1.500.000 zł.

Ogólna kwota kredytów inwestycyjnych dla rolnictwa wynosi 128.500.000 zł.

Kredyty dla drobnego rolnictwa będą zabezpieczane skryptami dłużnymi z poręką jednej majątkowo odpowiedzialnej osoby. Inne kredyty będą zabezpieczane w zwykły sposób bankowy.

### Kredyty Państwowego Banku Rolnego dla przemysłu spożywczego

W wykonaniu planu inwestycyjnego na III kwartał b. r. zostały uruchomione przez Państwowy Bank Rolny średnioterminowe pożyczki dla przemysłu spożywczego.

Pożyczki te przewidziane w planie inwestycyjnym na III kwartał b. r. wynoszą 59.200.000 złotych.

Podział kredytów dla poszczególnych branż Przemysłu Spożywczego przedstawia się następująco:

Dla Przemysłu Chłodniczego zł. 8.000.000, — dla Przemysłu Drożdżowego — 4.000.000, Konserwowego — 12.000.000, Młyńskiego — 19.5000.000, Olejarskiego — 11.000.000, Piwowarsko-Słodowniczego — 2.000.000, Kawowego — 1.000.000, Winno-Octowego — 700.000 Ziemniaczanego 1.000.000 zł.

Na zabezpieczenie tych pożyczek Państwowy Bank Rolny będzie przyjmował skrypty dłużne z wystawienia kierownictwa poszczególnych fabryk, poręczone przez odpowiednie zjednoczenia.

### Przedłużenie terminu obrotu mąką z niskoprocentowych przemiałów

Zarządzenie Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 10 sierpnia b. r. ustaliło tryb wydawana zezwoleń na przemiał zbóż niższy, niż to pozwalają już obowiązujące przepisy. Jednocześnie wymienionym zarządzeniem Minister Aprowizacji i Handlu zezwolił na obrót zapasami mąki z. przemiału procentowo niższego niż dozwolony tylko do dnia 1 września b. r.

Obecnie — zarządzeniem z dnia 28 sierpnia b. r. termin ten został przedłużony do dnia 1 października b. r.

Poczynając od 1 października b. r. obrót bez zezwolenia mąką o procencie przemiału niższym od dozwolonego będzie karany aresztem do 6 miesięcy i grzywną do 500.000 zł.

### Nie pisać o pomoc do Szwajcarii

Polski Czerwony Krzyż przypomina na skutek prośby Międzynarodowego i Szwajcarskiego Czerwonego Krzyża, że wszelkie indywidualne prośby o jakąkolwiek pomoc winny być kierowane wyłącznie do Polskiego Czerwonego Krzyża, gdyż wysłanie ich bezpośrednio do Szwajcarii jest bezskuteczne i naraża proszących na zawód i zbędną stratę pieniędzy na korespondencję.

Jedynie w wyjątkowych wypadkach, gdy chodzi o potrzebę medykamentów popartą świadectwem lekarskim, delegatura PCK w Szwajcarii ma możność otrzymania ich od „Aide medicale suisse", i przy nadarzającej się okazji przesyła do kraju.

### Z Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Oddział w Częstochowie, podaje do ogólnej wiadomości, że posiada pewną ilość rosyjskich książek, w tym utwory niektórych klasyków rosyjskiej literatury i dzieła niektórych pisarzy radzieckich. Ten niewielki na razie księgozbiór oddaje się do użytku osób, władających językiem rosyjskim, na zasadach, ogólnie przyjętych dla bibliotek publicznych.

Biblioteka otwarta codziennie od godz. 10-ej do 13-ej w lokalu Towarzystwa przy ul. Kilińskiego 14.

### Konferencja w sprawie obniżki cen mąki i chleba

W sprawie obniżki wolnorynkowych cen mąki i chleba oraz ustalenia przyczyn wysokich różnic między niską ceną zakupu zboża a nieuzasadnioną wysoką ceną mąki i chleba zwołana została przez Starostwo Powiatowe specjalna konferencja młynarzy i piekarzy z terenu powiatu i miasta. Konferencja odbędzie się w Gmachu Starostwa Powiatowego przy ul. Sobieskiego nr. 7 dn. 6 września 1946 r. Początek o godz. 9 rano.

—o—

## Z życia kulturalnego

### Jeszcze w sprawie założenia w Częstochowie T-wa Zachęty Sztuk Pięknych

Uzupełniając notatkę, umieszczoną we wczorajszym numerze naszego pisma, podajemy adres, pod którym należy się zwracać w sprawie projektowanego Towarzystwa. Jest to ob. Józef Hollak, prezes Związku Plastyków Polskich — I Aleja 14 (drugie piętro) albo Wydział Oświaty i Kultury przy Zarządzie Miejskim (Dąbrowskiego 7) ob. naczelnik B. Stala.

### Repertuar Teatrów Miejskich

#### Sala duża

**Otwarcie sezonu 1946 47.**

Otwarcie sezonu 1946/47 nastąpi w sobotę, 7 b. m. sztuka w 3 aktach G. B. Shawa p. t. **„UCZEŃ DIABŁA".**

Przygotowania do premiery są w pełnym toku. Reżyserujo gościnnie **Dobiesław Damięcki,** który gra zarazem rolę tytułową Obok niego ujrzymy czołowe siły naszego zespołu. Wspaniałe dekoracje przygotowuje Władysław Wagner.

#### Sala Kameralna

Otwarcie sezonu w sali kameralnej nastąpi jeszcze w pierwszej połowie bieżącego miesiąca sztuką G. Zapolskiej **„ICH CZWORO"** w reżyserii **Artura Kwiatkowskiego.**

### Komunikat Dyrekcji Szkoły Sztuk Pięknych

Szkoła Sztuk Pięknych przyjmuje zapisy od 2 września. Sekretariat czynny od 10 do 12 i od 17 do 18-ej, Al N. M. P. Nr. 14 m. 11, II-gie p.

# Wycofanie z obiegu starych 500-złotowych banknotów

**Wymiana od 16 września 1946 roku, do 16 marca 1947 r.**

Narodowy Bank Polski zawiadamia, że z dniem 16 września 1946 roku przystępuje do wycofania z obiegu biletów Banku Narodowego wartości 500 zł. emisji 1944 r. Bilety te przestaną być prawnym środkiem płatniczym z dniem 16 grudnia 1946 r. i będą przyjmowane do wymiany przez wszystkie oddziały Narodowego Banku Polskiego od 16 września 1946 r. do 16 grudnia 1946 r. włącznie. Poczynając od 17 grudnia 1946 roku do 16 marca 1947 roku włącznie wymianę załatwiać będzie tylko Skarbiec Emisyjny Narodowego Banku Polskiego. W tym czasie posiadacze 500 złotowych biletów bankowych emisji 1944 r. winni je składać w najbliższym oddziale Narodowego Banku Polskiego, celem przesłania do Skarbca Emisyjnego. W dniu 17 marca 1947 r. bilety 500 złotowe emisji 1944 r. zostaną umorzone, zgodnie z art. 17 Dekretu z dnia 15 stycznia 1945 r. o Narodowym Banku Polskim. Podkreśla się z naciskiem, że 500 złotowe bilety bankowe emisji 1944 r. pozostają prawnym środkiem płatniczym do dnia 16 grudnia 1946 roku i wobec tego musza być do tego czasu przyjmowane przez wszystkich przy wszelkich zapłatach bez żadnych ograniczeń.

# Już w sobotę otwarcie wystawy

### Komunikat Wystawy Przemysłowo-Rolniczej w Częstochowie

Za 4 dni w sobotę, dnia 7 bm. o godz. 12-ej w południe nastąpi uroczyste otwarcie wielkiej Wystawy Przemysłowo-Rolniczej w Częstochowie przy Alei N. M. Panny Nr 64.

Na podstawie zebranych informacji przewidywany jest olbrzymi napływ zwiedzających.

Z Ameryki przybywa wycieczka licząca 6.000 osób. Ministerstwo Komunikacji przyznało wszystkim przybywającym do Częstochowy dla zwiedzenia Wystawy **68% zniżki kolejowej w powrotnej drodze.**

Ażeby tę zniżkę otrzymać nie należy biletu oddawać na dworcu bileterowi, lecz zachować go. Za okazaniem tego biletu w Biurze Wystawy, każdy zwiedzający otrzyma kartę uczestnictwa, która następnie posłuży w kasie kolejowej, jako dowód dla uzyskania zniżki.

Nadto każdy zwiedzający Wystawę otrzyma darmo „Przewodnik po Wystawie Przemysłowo-Rolniczej" i odznakę pamiątkową.

Prace nad ukończeniem pawilonów i wznoszeniem stoisk dla wystawców są w pełnym toku.

Będący już w druku „Przewodnik po Wystawie Przemysłowo-Rolniczej" przyjmuje jeszcze ostatnie ogłoszenia zakładów przemysłowych, przedsiębiorstw handlowych oraz instytucji.

# Szkoły rolnicze w 1946-47 roku

Wszystkie męskie i żeńskie, gminne szkoły rolnicze prowadzone będą jako dwuletnie, połączone z gospodarstwem rolnym. Rok szkolny rozpoczyna się 15 października, pierwsze półrocze obejmuje naukę szkolną, drugie półrocze - od 1 kwietnia — praktykę zawodową. Okres letni poświęcony zostanie wykonywaniu przez uczniów zajęć praktycznych w gospodarstwie rodzicielskim. Obok różnych zadań praktycznych, uczniowie prowadzą akcje samokształceniową.

W ośrodkach szkolnych, w których brak jest warunków dla zrealizowania pełnego programu gminnej szkoły rolniczej, prowadzone będą krótkoterminowe kursy.

Męskie i żeńskie powiatowe szkoły gospodarstwa wiejskiego prowadzone będą jako roczne (11 miesięczne). Rok szkolny rozpoczynać się będzie 15 stycznia. Szkoły będą połączone z gospodarstwem rolnym i internatem. Na terenach województw zachodnich mogą być zakładane dwuletnie szkoły gospodarstwa wiejskiego o takiej samej organizacji, jak gminne.

W powiatowych szkołach gospodarstwa wiejskiego należycie zorganizowanych mogą być organizowane, za zgodą Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, kursy uzupełniające, specjalne. odpowiadające potrzebom regionalnym lub też powiatowe szkoły mogą być przekształcone na szkoły o określonej specjalności.

Rok szkolny w trzyletnich męskich i żeńskich gimnazjach i liceach ogólnorolniczych oraz o określonej specjalności, jak ogrodniczych, hodowlanych itp. trwa od 15 września 194 6r. do 15 czerwca 1947 r.

W czasie przerwy wakacyjnej obowiązuje uczniów i uczennice odbycie co najmniej 6-tygodniowej praktyki zawodowej.

**Warunki przyjęcia:**

1. do szkoły gminnej — ukończonych lat 15, oraz szkoła powszechna — zasadniczo pełna III stopnia — przejściowo uwzględnione jest ukończenie szkoły powszechnej I stopnia;

2. do szkół powiatowych: ukończenie co najmniej 16 lat dla dziewcząt, 17 dla chłopców, oraz szkoła powszechna III stopnia — przejściowo uwzględnione jest ukończenie szkoły powszechnej II stopnia lub odpowiadające jej przygotowanie;

3. do gimnazjów: ukończonych lat 15 i pełna szkoła powszechna III stopnia;

4. do liceów: ukończenie gimnazjów ogólnokształcącego lub gimnazjum rolniczego.

Po szczegółowe informacje dotyczące rozlokowania szkół, programu, warunków przyjęcia itd. należy się zwracać do powiatowych inspektorów oświaty rolniczej, do Wydziałów Oświaty Rolniczej przy Wojewódzkich Urzędach Ziemskich oraz do Departamentu Oświaty Rolniczej w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych.

# Sport

### Skonecki mistrzem

Mistrzem tenisowym Polski został Skonecki, bijąc w finale rozgrywek w Katowicach Hebdę 2:6, 7:5, 6:4, 3:6, 8:6. O zwycięstwie Skoneckiego zadecydowała jego młodość.

### Warszawa — Poznań o puchar im. ś. p. J. Kałuży 4:2 (1:0)

Rozegrane w Poznaniu zawody międzyokręgowe zakończyły się zasłużoną wygraną gości, którzy przeważali w II połowie.

### Kolejowy Klub Sportowy przed nowymi horyzontami

Ministerstwo Komunikacji oddało w wieczyste użytkowanie Kolejowemu Klubowi Sportowemu teren pomiędzy nową parowozownią a ulicą Orlicz-Dreszera, wraz ze stojącymi przy nim budynkami drewnianymi.

Klub rozpoczął już prace początkowe na tym terenie. Niezadługo drużyna Kolejowego będzie posiadała plac z jedną na razie bramką, co umożliwi przeprowadzanie treningów. Po wyrównaniu całego terenu wytyczone zostanie przepisowe boisko, a wtedy Kolejowy Klub Sportowy będzie mógł rozgrywać tam zawody, co przewidziane jest na lato przyszłego.

W jednym z budynków mieścić się będzie świetlica klubowa, w drugim zaś — szatnia i magazyn. W obrębie przyszłego stadionu znajdzie się basen, który nie tylko umożliwi rozwinięcie pracy sekcji pływackiej, ale pozwoli także członkom klubu zażywać orzeźwiającej kąpieli.

Teren jest wystarczająco rozległy, że można będzie urządzić na nim korty tenisowe, jak również boisko do gier ręcznych.

Dzięki poparciu tutejszych władz kolejowych i przychylności Ministerstwa Komunikacji przed częstochowskim Kolejowym Klubem Sportowym otwarły się nowe horyzonty.

### Poważna kontuzja Morawskiego

Młody, obiecujący bokser CKS-u w wadze półciężkiej, Morawski, doznał w czasie czwartkowej walki z Figlem złamania kości nosowej, co uniemożliwi mu stawanie w ringu na przeciąg 2-3 miesięcy. Jest to dla CKS-u poważna strata przed zbliżającym się mistrzostwami, CKS bowiem nie ma możności zastąpienia Morawskiego kim innym.

—o—

### Zapisujcie się do Tow. Przyj. Łużyc

W październiku b. r. zostanie zorganizowany we wszystkich miastach Rzeczypospolitej Dzień Łużyc. Częstochowa nie może pozostać w tyle poza innymi miastami. Za pierwszy obowiązek obywatelski uważamy zapisanie się do Towarzystwa Przyjaźni Łużyc.

Sekretariat mieści się w Miejskiej Radzie Narodowej, II Aleja 35, I piętro, a czynny jest w godzinach od 12 do 13-tej.

### Uwaga, wychowawczynie przedszkoli

Państwowe Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Częstochowie przyjmuje zapisy do Seminarium wiek od 14 — 18 lat i na kursy od lat 18 — 30. Wykształcenie 7 kl. szkoły powszechnej.

### Dyżury aptek

W tygodniu od dnia 2 do 8 września b. r. dyżurują następujące apteki Z. Monikowskiego, I Al. 14; J. Zagórskiego, Aleja Wolności 68.

## Kronika m. Radomska

### Koło Ligi Morskiej powstało w Koniecpolu

Ob. Stefan Kwiatkowski, długoletni członek zarządu L. M. w Radomsku z czasów przedwojennych, były skarbnik L. M., który wybudował też przystań na Topiszu, obecnie dyrektor Spółdzielni Rejonowej w Koniecpolu zorganizował tamże Koło L. M.

Dzięki temu przyczynia się do rozwoju L. M. na terenie Koniecpola, w którym praca organizacyjna tego rodzaju da napewno rezultaty pozytywne.

### Teatr kielecki

W dniu 26 sierpnia r. b. w sali kinoteatru „Wolność" w Radomsku, teatr kielecki wystawił „Kobietę bez skazy" G. Zapolskiej.

### Słowo o Ameryce

**„Prawdą jest, że przeciętny Amerykanin nie osiągnął jeszcze dojrzałości politycznej, ani znajomości Europy, ale posiada zdrowy rozum i serce. Jego nie zawsze dobrze wychowano,** zatruty jest **rasowymi uprzedzeniami, ubóstwia** papierowego dolara, chociaż słyszy w kościele, jak pastor potępia **kult złotego cielca.** Możliwe, że jest on **za bardzo** pewny siebie. Ale to nie jest ani zły, ani głupi człowiek" — pisze Ilja Erenburg w nowym 35 numerze „Odrodzenia".

Oprócz świetnego reportażu Erenburga numer ten przynosi cenne prace: **Wacława Kubackiego, Mieczysława Dereżyńskiego, Hanny Mortkowicz-Olczakowej, Juliana Przybosia, K. W. Zawodzińskiego i Mirosława Żuławskiego.**

**„W jakiej epoce chciałby pan żyć?,** spytano kiedyś **Bernarda Shawa.** — Za czasów pierwszego Cesarstwa — odpowiedział bez wahania. **Wtedy tylko jeden człowiek uważał siebie za Napoleona"** — oto jedna z anegdot drukowanych w „Odrodzeniu".

**A. M. Świnarski,** w nowej kreacji, parodiuje najlepszych **polskich** rysowników - humorystów.

**Zwracamy uwagę — że Wystawa Plastyków jest otwarta codziennie od godz. 10 — 13 i 15 — 20.**

# Użytkowanie ogródków działkowych uregulowane

## Zarządy gminne decydują o przydziałach

W numerze 34 Dziennika Ustaw z dnia 2 sierpnia ukazał się dekret regulujący sprawy ogródków działkowych.

Dekret ustala 2 rodzaje ogródków działkowych: stałe i czasowe. Stałe ogródki posiadają trwały obszar ziemi, położony w pobliżu, lub w obrębie osiedla, i zaopatrzony w niezbędne urządzenia ogrodnicze, sanitarne i społeczne. Ogródki czasowe uprawiane przez użytkowników mogą wykorzystywać przeznaczony obszar ziemi w przeciągu 2 — 10 lat.

Ogródki są urządzeniem użyteczności publicznej. Obowiązek zakładania ogródków działkowych ciąży na gminach i zakładach pracy, zatrudniających ponad 200 osób.

Dekret przewiduje utworzenie dla każdego osiedla, w którym co najmniej 20% ludności zamieszkuje domy zbiorowe, pozbawione ogrodów, stałych ogródków działkowych. Na ten cel będą użyte grunty, które stanowią własność gminy, bądź wydzierżawione przez gminę oraz grunty przekazane gminie na podstawie dekretu P.K.W.N. z dnia 6 września 1944 o przeprowadzeniu reformy rolnej. Grunty działkowe stałe wyznacza gmina zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego na gruntach nadających się do uprawy ogrodniczej. Ogrody winny być położone tak, by odległość od dzielnic, dla których są przeznaczone, nie powodowała zbyt dużej straty czasu dla działkowców i nie zniechęcała ich do pracy w ogrodzie.

Gminy i zakłady pracy obowiązane są zaopatrzyć ogrody działkowe stałe w ogrodzenie, wodę i odpowiednie urządzenia techniczne i sanitarne. Ogródek działkowy stały powinien obejmować najmniej 40 działek, z których każda może mieć obszar od 100 do 500 mtr kw.

Na cele związane z zakładaniem i utrzymywaniem ogrodów działkowych będą przeznaczone w budżetach gmin i zakładów pracy potrzebne sumy, w granicach udzielonych na ten cel kredytów lub dotacji państwowych oraz czynsze pobrane przez gminę od działkowców z tytułu wydzierżawienia działek.

W przypadku zlikwidowania lub przeniesienia stałego, lub czasowo ogrodu działkowego na inny teren przed ukończeniem terminu dzierżawy, gmina i zakłady pracy obowiązane będą pokryć dzierżawcom straty i szkody wynikłe z tego powodu oraz zwrócić koszty włożone przez dzierżawców w inwestycje.

### Jerzy Andrzejewski laureatem nagrody literackiej Krakowa

Wojewódzka Komisja Artystyczna w składzie: przewodnicz. wydziału M. Wejman, sekretarz dr W. J. Dobrowolski, przedstawiciele Zw. Lit.; Tad. Breza, Tad. Kwiatkowski, Stefan Otwinowski, Helena Wielowieyska, z ramienia Zw. Dziennikarzy; prezes Fryderyk Łęski, Witold Zechenter, z ramienia Zw. Muzyków; prezes Edmund Rudnicki, ze Zw. Kompozytorów; prezes St. Wiechowicz, z Akademii Sztuk Pięknych — prorektor prof. Zbigniew Pronaszko i ze Zw. Zaw. Plastyków, prof. Stanisław Rzecki — powzięła jednogłośnie następującą uchwałę:

„Komisja Wojewódzkiej Nagrody Artystycznej za miesiąc sierpień 1946 r. uchwaliła na zebraniu dnia 30 sierpnia 1946 r. — przez aklamację przyznanie nagrody literackiej Jerzemu Andrzejewskiemu, za tom opowiadań p. t.: „Noc“, ze względu na wybitne walory artystyczne i społeczne dzieła, uwzględniając jednocześnie głęboko humanistyczną postawę pisarza.

Jerzy Andrzejewski odegrał decydującą rolę w kształceniu się charakteru konspiracji literackiej w Polsce w czasach okupacji niemieckiej, przez co przyczynił się do kontynuacji bezwzględnie patriotycznej i demokratycznej tradycji polskiej“.

—o—

### Zniżenie spłaty za użytkokanie traktorów przy orce jesiennej

Z dniem 1 sierpnia b. r. w Państwowych Przedsiębiorstwach Traktorów i Maszyn Rolniczych została zniżona opłata dla rolników za używanie traktorów przy orce. Za zaoranie 1 ha ziemi opłata wynosiła 1.400 zł; obecnie, pomimo wzrostu cen materiałów pędnych została obniżona prawie o 50%, zaoranie 1 hektara kosztuje 900 zł.

Suma 900 zł za zaoranie 1 ha ziemi jest do przyjęcia dla chłopa, który oblicza przeważnie koszt za zaoranie jednego hektara równowartością za 100 kg żyta. Państwo dążąc do utrzymania koniecznego przedsiębiorstwa traktorów dokłada do tego duże sumy. Kraj jednak na tym zyskuje, gdyż dzięki użyciu traktorów, pola nasze nie będą leżały odłogiem.

Zniżka ta ma szczególne znaczenie dla Ziem Odzyskanych, gdzie się daje dotychczas odczuć dotkliwy brak koni.

# Nowe znaczki pocztowe za 5, 6 i 15 zł.

Z dniem 1 września r. b. wprowadza się do obiegu i sprzedaży nowe znaczki pocztowe opłaty wartości 5 i 6 zł.

Rysunek znaczka wartości 5 zł przedstawia ruiny zamku w Będzinie. U góry jest napis „Polska“ a u dołu „Będzin-Zamek“.

W lewym dolnym narożu jest podana wartość znaczka „5 zl“. Kolor znaczka śliwkowy. Znaczek jest nieperferowany.

Rysunek znaczka wartości 6 zł przedstawia postać Henryka IV Probusa na płycie jego grobowca w kościele św. Krzyża we Wrocławiu. U góry jest napis „Polska“, z lewej strony „Henryk Probus“, a z prawej „Płyta w kościele św. Krzyża Wrocław“. Wartość znaczka 6 zł, jest podana w ten sposób, że w lewym dolnym narożniku jest zamieszczona cyfra „6“, a w prawym litera „zł“. Kolor znaczka stalowy.

Z dniem 1 września 1946 r. wprowadza się do obiegu i sprzedaży pocztowy znaczek lotniczy wartości 15 zł. Rysunek znaczka przedstawia samolot w locie nad Warszawą. U góry jest umieszczony napis „Poczta Lotnicza“, u dołu „Polska“ w prawym zaś dolnym narożu „Warszawa“. Wartość znaczka „15 zł“, jest podana w prawym górnym narożu pod napisem „Poczta Lotnicza“. Kolor znaczka niebieski.

Znaczek ten służy przede wszystkim do uiszczania opłat za przesyłki lotnicze.

# Podwyższenie taryf pocztowych

Z dniem 1 września 1946 r. zostanie podwyższona taryfa pocztowa, telegraficzna i telefoniczna.

Opłata za list w obrocie wewnętrznym wynosić będzie 5 zł. za kartę pocztową — 3 zł. w obrocie zagranicznym 10 i 6 zł. Opłaty za paczki o wadze 1, 3, 5. 10, 15, 20 kg. przesyłane na odległość do 100 km. wynoszą kolejno 10, 15, 20, 30, 35, 45 zł. Opłaty za paczki przesyłane na dalszą odległość są odpowiednio podwyższone.

Przekazy pocztowe do 50 zł. — 6 zł. do 100 zł. — 9 zł. do 500 zł. — 15 zł. itd. Opłata za wyraz telegramu zwykłego 3 zł. Za pilny telelgram opłata dwukrotnie wyższa niż za zwykły.

Abonament telefoniczny wynosić będzie 390 zł. miesięcznie, a ponadto po 2 zł. za każdą rozmowę miejscową. Opłata wstępna przy instalacji tefonu w Warszawie i w innych dużych miastach będzie wynosiła jednorazowo 4.000 zł. Opłaty za rozmowy międzymiastowe podwyższono o 50 do 100 proc. zależnie od odległości.

—o—

# Program rozgłośni polskich

**PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.**

**Wtorek.**

6.00 Pieśń i kalendarz. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 progr. na dzień bież. 6.25 Gimnast. poran. 6.35 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu. 7.00 Audycja poranna (Trans. z Krakowa). 7.30 powtórz. najw. wiad. dzien. por. 7.35 Muzyka poranna. 8.20 Informacje ogólnopolskie. 8.30 Skrz. posz. rodz. 8.40 Skrzynka P. C. K.

12.00 Sygnał i hejnał. 12.05 Dziennik południowy. 12.20 Wiad. gospod. 12.35 Utwory fortep. w wyk. Edwardy Feinsteinówny. 12.55 „5 minut poezji“. 13.00 „Na ziemiach odzyskanych“. 13.15 Z życia na rodów słowiańskich. 13.25 Muzyka obiad. w wyk. Orkiestry P. R. 14.00 „Hania mulatka“ — słuchow. dla dzieci młod. w oprac. I. Szczepańskiej. 14.25 Z dziejów barbarzyństwa niem. w Polsce. 16.00 Dziennik połud. 16.30 Recital skrzypcowy Stanisł. Mikuszewskiego. 16.55 „Nowe książki“. 17.10 Koncert zespołu Henryka Kowalskiego z udziałem chóru Czejanda. 17.50 „Nasze uzdrowiska“ 17.55 Audycja wojskowa. 18.10 „Na sądecką nutę“ — aud. ludowa słowno-muz. w opr. Wrońskiego. 18.30 VI Audycja Polskiego Wydawnictwa Muzycznego. 19.00 „Nauka przy głośniku“. 19.30 Koncert popularny w wyk. Orkiestry Symf. Wł. Ormickiego 20.00 Dziennik wiecz. 20.30 „Krakowskie Przedmieście Nr. 435 — Chopin na imieninach u Magnuszewskiego“ — słuch. w opr. M. Markowskiego. 21.00 Aud. dla Pol. zagr. 21.30 Skrz. posz. rodzin za granicą. 22.00 Muzyka rozrywkowa 22.30 Muzyka taneczna. 23.00 Ostatnie wiad. dziennika radiowego. 23.20 Program na jutro. 23.30 Skrz posz. rodz. zagr. 24.00 Hymn.

## OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

L. dz. Apr. 599/46. **OGŁOSZENIE**

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Częstochowie zawiadamia, że od zaraz w Wojewódzkiej Spółdzielni Rybackiej, Śląska Nr. 4 są do nabycia dorsze solone bez głów w cenie 13 złotych za 1 kg.

Dorsze w dowolnej ilości mogą zakupić zakłady, które prowadzą stołówki fabryczne jak również sierocińce, przytułki szpitale i inne podobne instytucje prowadzące wyżywienie stołówkowe.

Reflektujący na kupno dorszy zgłoszą się po karty zapotrzebowania do Wydziału Aprowizacji i Handlu pokój Nr. 206.

**Naczelnik Wydziału Aprow. i Handlu**
**(—) I. Kuśmierski**

**Wiceprezydent Miasta**
**(—) D. Kapalski**

Częstochowa, dnia 31. VIII. 1946 r. PAP 2292

**Oddział Drogowy P. K. P. w Częstochowie**
ogłasza
**PRZETARG NIEOGRANICZONY**

na roboty naprawy dachów w obrębie Oddziału Drogowego w Częstochowie.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 16 września 1946 r. w Oddziale Drogowym.

Wadium w wysokości 1 proc. oferowanej sumy przetargowej, należy wpłacić przekazem pocztowym na konto VII — 260 Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Łodzi z zaznaczeniem na odwrocie przekazu przeznaczenia wpłaconej sumy.

Kwit z wpłaconej sumy wadialnej należy dołączyć do oferty.

Oddział Drogowy zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn, oraz wybór oferenta.

Ślepo kosztorysy i informacje można otrzymać w Referacie Technicznym Oddziału Drogowego ul. Aleja Wolności Nr. 21.

**wz. Naczelnika Oddziału Drogowego**
**(—) W. Łosiewicz.**

PAP 2278

**Komunikat**
**Spółdzielni „Oświata“ w Częstochowie**
**z dnia 31 sierpnia 1946 r.**

W związku ze zbliżającym się nowym rokiem szkolnym komunikujemy, że **Spółdzielnia „OŚWIATA“ w Częstochowie** przy
**ALEJA Nr. 12**
posiada na składzie zeszyty przydziałowe w dobrym gatunku wykonane z papieru przydziałowego Ministerstwa Oświaty, które według rozdzielnika uzgodnionego z Inspektorem Szkolnym w Częstochowie rozprowadzane będą po szkołach przez Spółdz. Uczniowskie lub Kierownictwa Szkół w mieście i powiecie po 6 (sześć) sztuk na jednego ucznia.

Chcemy podkreślić, że w tym roku szkolnym zeszyty przydziałowe są wykonane z papieru w **dobrym gatunku.**

Poza tym Księgarnia nasza przy Alei N. M. P. 27 przygotowała duże ilości podręczników szkolnych w/g nowego programu dla Szkół Powszechnych zatwierdzonych przez Władze Szkolne w tut. Okręgu Szkolnym po cenach urzędowych wydrukowanych na każdym podręczniku.

Dokładne wykazy i spisy podręczników wydajemy bezpłatnie. PAP 2290

ś. † p.
**Józef Łebek**
**b. żołnierz A. K.**
**po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 2 września 1946 r.**

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Warszawskiej 5, do kościoła św. Zygmunta nastąpi dnia 4 września o godzinie 4 po poł. po czym odbędzie się pogrzeb na cmentarzu na Kulach.

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim żalu

**matka, żona, dzieci i rodzina.**

PAP 2335

## ZGUBY

**Zgubiono** książeczki Ubezpieczalni Społecznej Szymoniwka Michał i Antonina. PAP 2295

**Dnia** 30 sierpnia przybłąkała się koza. Kazimierza 9 I p. PAP 2302

**Zgubiono** książkę Ubezpieczalni Społecznej na nazwisko Gosek Jan. PAP 2301

**Zgubiono** dowód osobisty, kartę rejestracji wojskowej, metrykę urodzenia na nazwisko Gębuś Aleksy. PAP 2296

## WOLNE POSADY

**Potrzebni** ludzie do szycia toreb rynkowych, teczek i rańców w domu. Zgłoszenia: Garibaldiego 26 m. 6. PAP 2243

**Sprzedam plac**
zaraz. Objętość 5.200 metr. kw. szer. 26 metr. front. Wiad. **Zygmunt Mokrzycki, Radomsko, Limanowskiego 33.** Nr. 17

**Doświadczony** szofer mechanik na „Diesla“ potrzebny. Warunki dobre. Częstochowa, Nadrzeczna 34. PAP 2270

**Potrzebni** chłopiec i dziewczyna do gospodarstwa. Rynek Wieluński 35. PAP 2237

**Dwie posady:** jedna jako pomoc biurowa, druga do maszynowego przewijania przędzy. Oferty PAP „prywatne przedsiębiorstwo“. PAP 2287

**Poszukuje** się 2-ch księgowych od zaraz. Zgłoszenia Częstochowa, Aleja Wolności 27 m. 8. PAP 2289

**Potrzebny** karmelarz. Częstochowa, Focha 8. PAP 2272

**Przyjmę** dwoje ludzi do roboty na ordynarię Kurzelów koło Włoszczowy. Magdziarz. PAP 2274

**Potrzebne** dziewczęta do pracy. III Aleja 61 m. 5-a. PAP 2293

**Przychodnia** pomoc domowa potrzebna od zaraz. Waszyngtona Nr. 62 m. 1. PAP 2297

**Podręczna** do kuchni i kobieta do zmywania potrzebne zaraz. Zgłoszenia: Wolności 13 m. 5 godz. 12 — 15. PAP 2299

**Potrzeba** kilka panienek do lekkiej pracy. B-cia Kabzińscy Nowy Rynek 12. PAP 2305

**Potrzebna** pomoc na stałe lub na przychodne. Wiadomość: B-cia Kabzińscy Nowy Rynek 12. PAP 2306

## SPRZEDAŻ

**Na sezon** szkolny 46/47 zeszyty bruliony, bloki rysunkowe, ołówki, zwykłe i kolorowe, stalówki gumki, atrament, kreda szkolna farby, pędzelki, cyrkle, kątomierze, ekierki, linie, i wiele innych artykułów poleca Księgarnia Aleja 18 w podwórzu Uwaga: Odsprzedawcom specjalny rabat. PAP 1795

**Sprzedam** sypialnię mało używaną, jasną. Żeromskiego 16. PAP 2148

**Sprzedam** około 10 m. dobrej ziemi Jeden kawałek. Kurzelów koło Włoszczowy. Magdziarz. PAP 2275

ś. † p.
**Jan Pietrzak**
**MISTRZ BLACHARSKI**
**Obywatel m. Częstochowy, pracownik huty „Raków“ opatrzony św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 2 września 1946 r. przeżywszy lat 58.**

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Zamenhofa 11 do kościoła parafialnego i na cmentarz w Rakowie nastąpi dnia 4 września o godzinie 16.30. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim żalu

**żona, córki, synowie, synowe, zięć i wnuki.**

PAP 2314

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci
ś. † p.
**Mgr. Józefa Rupprechta**

dnia 4 września o godzinie 8.30 rano odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy w kościele św. Antoniego na Ost. Groszu, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

**ŻONA.**

PAP 2260

**Podziękowanie**
Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie
ś. † p.
**Mikołaja Radomskiego**

a w szczególności ks. ks. Proboszczom Kiełbasińskiemu i Stępniowi ks. wik. Skórce, Ob. Ob. Delegatom Starostwa, Organizacji i Stowarzyszeń, Miejscowej Milicji Obywatelskiej, Przyjaciołom i Kolegom składają z głębi zbolałego serca serdeczne „Bóg zapłać“

**Żona, dzieci i rodzina.**

PAP 2273

**Otomanę** nową sprzedam ul. Dembińskiego 32/34 m. 1 parter. PAP 2199

**Sklep** sprzedam. Garncarska 15. PAP 2291

**Sprzedam** sklep wraz z mieszkaniem. Warszawska 21. PAP 2277

**Motocykl** Ardie 200 ccm³ do sprzedania, stan bardzo dobry. Waszyngtona 24 m. 17. PAP 2192

## KUPNO

**Kupuję** filce w różnych kolorach i różnej grubości. Wytwórnia pantofli Al. Wolności 3 w podwórzu Niedostatkiewicz. PAP 2198

## RÓŻNE

**Uwaga!** Zaginął chłopiec lat 16 Hybsz Stanisław z Częstochowy Wieluńska 3. Rodzice proszą o wiadomość. PAP 2303

ś. † p.
**z JEKLÓW**
**Apolonia Łysakowska**
**urodzona 15. 6. 1884, zmarła dnia 2. 9. 1946 r.**

Pogrzeb odbędzie się dnia 4. 9. o godzinie 3.30 po południu z domu żałoby przy alei Jaskrowskiej 15/12 o czym zawiadamiają pogrążeni w żałobie

**mąż, córki, synowie, synowe, zięciowie i wnuki**

PAP 2304

**Stancja** dla uczni, opieka, pokój osobny. Jasnogórska 15 m. 8. PAP 2276

L. 019001

**„OŚWIATA“**
**Księgarnia Spółdzielcza — Częstochowa, Aleja N. M. P. 27**

Poleca na rok szk. 1946/47

Podręczniki szkolne w/g nowego programu dla szkół powszechnych zatwierdzone przez Władze Szkolne w tut. Okręgu Szkolnym po cenach urzędowych wydrukowanych na każdym podręczniku.

**BOGATO** zaopatrzony dział lektur obowiązujących oraz podręczników metodycznych dla P. T. Nauczycieli.

SKŁAD GŁÓWNY WYDAWNICTW
**Instytutu Wydawniczego „NASZA KSIĘGARNIA“**
W WARSZAWIE.

**Czasopisma dziecięce:**
Iskierki, Płomyczek, Płomyk. Pojedyńcze numery — prenumeraty.

Katalogi — Prospekty — gratis.

Redaguje Kolegium. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i propagandy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada

Redakcja „Głosu Narodu“, III Aleja 52, Tel. 2245 i 2249. PKO Katowice—III—5074 Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłoczono w Druk. Państw. Nr. 1 w Częstochowie.